Stockholms universitet

2024-07-05

Aino Collmar
Universitetsadjunkt
Institutionen för pedagogik och didaktik

Riktlinjer avseende handledd professionspraktik på studie- och yrkesvägledarprogrammet

Högskoleförordningen
Högskoleförordningen, Bilaga 2, Examensordningen*: För studie- och yrkesvägledarexamen ska studenten ha fullgjort handledd praktik.*

Perioder, omfattning och syfte
Enligt av samhällsvetenskapliga fakulteten fastställd Utbildningsplan 2023 ingår praktik i tre olika kurser under studie- och yrkesvägledarprogrammet:

1) Karriärvägledningens teori, metod och praktik I 15 hp, under termin 3, omfattande delkurserna *Vägledningssamtal och karriärval 7,5hp* samt *Handledd professionspraktik I*
7,5 hp.

2) Karriärvägledningens teori, metod och praktik II 15 hp, under termin 5, omfattande delkurserna *Undervisning, kommunikation och karriärlärande 7,5 hp och Handledd professionspraktik II 7,5 hp.*

3) Karriärvägledningens teori, metod och praktik III 15 hp under termin 6 omfattande delkurserna *Karriärförändring, coachning och professionell utveckling*, 7,5 hp och *Handledd professionspraktik III 7,5 hp.*

Den handledda professionspraktiken omfattar sammanlagt 22,5 högskolepoäng och syftar till att ge de studerande möjlighet att tillämpa kunskaper som förvärvats under studietiden samt att reflektera kring sig själv i utövandet av karriärvägledning såväl individuellt som i grupp. Praktik ska ske under handledning.

Stockholms universitet
Besöksadress
Frescativägen 54
www.edu.su.se
Telefon: 08-12076323
E-post: aino.collmar@edu.su.se

Stockholms universitet

Inriktning på praktiken

Handledd professionspraktik I ska ge kännedom om studie- och yrkesvägledarprofessionen: innehåll, utformning och institutionella förutsättningar med fokus på vägledande samtal under handledning.
Handledd professionspraktik II har fokus på tillämpning av kommunikation och pedagogiskt ledarskap avseende karriärundervisning i större och gruppvägledning i mindre grupper.
Handledd professionspraktik III fokuserar karriärvägledningsverksamheters olika uppdrag och mål, etiska frågeställningar samt vägledning individuellt och i grupp utifrån olika behov.

Spärrar inför och mellan de olika kurserna som innehåller praktik

Handledd professionspraktik kan endast genomföras av studenter som är antagna till studie- och yrkesvägledarprogrammet på Stockholms universitet.
Förkunskaper från vissa kurser i programmet krävs för att registreras på de tre kurserna som innehåller praktik. Således gäller:

1) för UCSY10 Karriärvägledning i teori, metod och praktik I ska studenten ha minst betyg E på kursen UCSY05 Det professionella samtalet i vägledningsprocessen, 7,5 hp

2) för UCSY16 Karriärvägledningens teori, metod och praktik II ska studenten ha minst betyg E på kursen UCSY10 Karriärvägledningens teori, metod och praktik I, 15 hp

3) för UCSY20 Karriärvägledningens teori, metod och praktik III ska studenten ha minst betyg E på kursen UCSY16 Karriärvägledningens teori, metod och praktik II, 15 hp

Stockholms universitet

Tillgodoräknande av reell kompetens

Det är möjligt att ansöka om tillgodoräknande av kunskaper och färdigheter som förvärvats i studie- och yrkesvägledande verksamhet. I studie- och yrkesvägledarprogrammet är det möjligt att ansöka om tillgodoräknande för praktik I och II, men inte av praktik III.

På institutionens webb hittar du information om hur en ansökan om tillgodoräknande av reell kompetens går till: https://www.su.se/institutionen-for-pedagogik-och-didaktik/utbildning/under-utbildningen/tillgodor%C3%A4knande-1.626742?open-collapse-boxes=

Själva ansökan görs digitalt i Ladok för studenter.

Ansökan innebär att du gör en självskattning av dina kunskaper i förhållande till de förväntade studieresultaten i delkursen Handledd professionspraktik. Den skriftliga självskattningen kan följas upp med intervju och andra former av bedömning för att få en så bred bild av din kompetens som möjligt. Eftersom all validering är individuell kan denna del se olika ut för olika sökande.

Självskattningen ska kompletteras med intyg som styrker din reella kompetens, såsom arbetsgivarintyg.

Baserat på detta underlag fattas sedan ett beslut om ansökan kan beviljas eller avslås.

Praktiken ingår som delkurs i en större kurs och har en nära anknytning till den andra delkursen. Detta innebär att även den som har tillgodoräknat praktiken behöver genomföra praktiska uppgifter som t ex vägledningssamtal och gruppvägledning inför vissa examinationer i den andra delkursen. Om du får en hel kurs (praktikdelkurs och teoridelkurs 15hp) tillgodoräknad ges betyg E i slutbetyg på hela kursen.

Har du frågor om validering av reell kompetens är du välkommen att kontakta studievägledare eva.ahlzen@edu.su.se

Godkännande av praktikplatser

Under de olika praktikperioderna ska studenten sträva efter att få en så bred bild av professionen som möjligt. Studenten ska därför, om möjligt, inte praktisera på samma praktikplats eller inom samma område under de tre olika praktikperioderna.

Stockholms universitet

För att studenterna ska nå de förväntade studieresultaten för varje praktikomgång så finns i respektive studiehandledning ett antal formulerade examinationsuppgifter vilka ska genomföras inom ramen för varje praktikperiod. För att praktikplatsen ska vara lämplig ska den kunna erbjuda studenten möjlighet att genomföra dessa examinationsuppgifter.

Det får inte finnas några personliga eller professionella bindningar mellan student, handledare och praktikplats. Studenten tillåts till exempel inte praktisera på sin arbetsplats.

Det är studentens ansvar att ansvara för att adekvat information når handledaren och praktikansvarig. Om student och handledare inför praktiken är osäkra över omfattning och hur praktikuppgifter kan genomföras ska studenten kontakta praktikansvarig för diskussion och bedömning. Studenten och praktikansvarig ska senast en vecka (gäller ej utlandspraktik, se avsnittet om detta) innan praktiken påbörjas vara överens om praktikplatsens omfattning, placering samt huvudhandledare

Anskaffning av praktikplatser

Praktikplatser anskaffar studenter själva i samråd med praktikansvarig. Blanketter och information finns tillgängliga på institutionens webbplats Ett begränsat antal praktikplatser tillhandahålles av institutionen för pedagogik och didaktik för campus- och distansstudenter boende i Stockholmsområdet.

Praktikhandledarens roll och kompetens

Praktikhandledaren förväntas ha som sin huvudsakliga uppgift, och ska även ha erfarenhet och utbildning i, att arbeta med undervisning, information, kommunikation och karriärvägledning. Under *Handledd professionspraktik I* krävs att handledaren är utbildad studie- och yrkesvägledare. Det får inte finnas några släktförhållanden eller andra bindningar mellan handledare och student. Praktikhandledarens roll under praktiken är oerhört viktig och i studiehandledning för respektive praktikperiod finns också beskrivet vad som förväntas av praktikhandledaren. Generellt kan sägas att handledaren ska vara närvarande under studenternas möte med vägledningssökande individuellt och i grupp samt bidra med tid för gemensam reflektion, och återkoppling i olika steg under studentens aktiviteter och lärandeprocess. I de olika praktikdelkurserna ingår obligatoriska autentiska uppgifter som stöder studentens lärande mot delkursernas förväntade studieresultat. Studenten anvarar för att praktikuppgifterna genomförs men handledaren förväntas skapa förutsättningar för studenten att kunna genomföra dem.

Stockholms universitet

I praktikuppgifterna ingår att studenten kommer att möta enskilda vägledningssökande med olika behov samt målgrupper i olika sammansättningar. Här förväntas handledaren göra en bedömning så att utmaningarna i dessa uppgifter är anpassade till studentens professionella utvecklingsnivå.

Handledararvode

Efter slutförd praktik utgår ett handledararvode med 850 kr/vecka och student till den arbetsplats, organisation eller företag som praktikhandledaren är anställd inom. Arvodet kan betalas ut till juridisk person men inte till privatpersoner. Detta gäller ej vid utlandspraktik: universitetet kan inte betala ut arvode till handledare utomlands.

Försäkringar

Alla studenter på Stockholms universitet omfattas av försäkringar. Försäkringar gäller olycksfall och personskada under utbildningstiden. Under praktiken gäller försäkring för arbetsskada om man anses vara utsatt för särskilda risker. Vid studier utomlands finns en särskild försäkring som gäller dygnet runt. Mer information finns på Stockholms universitets och på Kammarkollegiets hemsidor.

Utlandspraktik

Att göra praktik utomlands är möjligt. Studenten måste dock själv ordna sin praktikplats. Följande gäller för utlandspraktik:

- SU får inte betala ut handledararvode utomlands vilket betyder att handledaren måste ha kännedom om detta.
- Studenten måste vara registrerad på kursen senast fyra veckor innan kursstart.
- Kursansvarig ska ha information om praktikplatsen **senast tre veckor innan kursstart** för att beslut om godkännande av platsen och försäkringar ska hinnas med.
- Godkännande av platsen görs i samråd mellan kursansvarig och programansvarig.
- Studenten får själv ordna med översättningar av överenskommelse, studiehandledningar och riktlinjer för praktik till handledare.
- Det examinerande trepartssamtalet ska kunna genomföras på svenska alternativt engelska via zoom.
- Stockholms universitet kan erbjuda studenten försäkring under praktikperioden under villkor att ett påskrivet trepartsavtal finns och har skickats in till institutionen samt att studenten är registrerad på aktuell praktikkurs. Kontakta praktiksamordnare/UA för att försäkring hos Kammarkollegiet ska hinna tecknas innan utresa.

Stockholms universitet

Studentens skyldigheter

Praktiken genomförs på praktikplats som studenten har rapporterat till och fått godkänd av praktikansvarig. Om student och handledare inför praktiken är osäkra över om och hur praktikuppgifter kan genomföras ska studenten kontakta praktikansvarig för diskussion och bedömning.

Under praktikperioden genomför studenten sina studier på heltid; dagtid, måndag till fredag. Vissa undantag kan eventuellt ske utifrån praktikplatsens organisation men först efter samtal med praktikansvarig. Studenten förväntas vara på praktikplatsen på heltid efter överenskommelse med praktikhandledaren och högst två frånvarodagar godkänns som giltig frånvaro för att bli godkänd på praktiken. Detta innebär således att huvudhandledare måste vara anställd på minst 75 % för att det ska räknas som en heltidspraktik. För att uppnå heltid är det möjligt att ha ytterligare handledare på arbetsplatsen eller på en annan arbetsplats.

Praktikuppgifter genomförs i samråd med praktikhandledare och annan berörd personal på och utanför praktikplatsen. Utöver de formulerade praktikuppgifter som finns beskrivna i aktuell studiehandledning förväntas studenten följa handledare i det vardagliga arbetet och delta i arbetsplatsens verksamhet. Tid ska dock avsättas under dagtid för de skriftliga praktikuppgifter som ingår i respektive praktikdelkurs och som framgår i studiehandledningen.

Under praktiken ska studenterna följa arbetsplatsens lagstiftning vad gäller tystnadsplikt och sekretess. Tystnadsplikten gäller till exempel känsliga uppgifter om vägledningssökande som studenten fått kännedom om under praktiken. Tystnadsplikten gäller såväl under som efter praktikperioden. På vissa praktikplatser får studenten skriva under en sekretessförbindelse.

Vissa praktikplatser, särskilt inom skolområdet, kräver att studenten inför praktiken lämnar in ett registerutdrag från polismyndigheten. Ansökningsblankett finns på https://polisen.se/tjanster-tillstand/belastningsregistret/ Det tar ca 2-3 veckor att få hem utdraget och det gäller ett år.

Examination av praktik

Betyg på de tre praktikdelkurserna är G (godkänd) eller U (underkänd).
Till varje praktikdelkurs finns en studiehandledning där studieuppgifter finns formulerade. Studieuppgifterna är kopplade till kursplanens förväntade studieresultat.

Stockholms universitet

För ett godkänt betyg på praktikkurs ska samtliga studieuppgifter vara genomförda och godkända. Studenten ska även bedömas godkänd enligt de kriterier för godkännande av praktiken vilka finns definierade i aktuell studiehandledning.
En del i examinationen utgörs av ett s.k. trepartssamtal, där student och handledare har ett samtal med en examinerande lärare från institutionen. Trepartssamtalet kan ske på praktikplatsen (i Stockholmsområdet), men det sker företrädesvis via zoom. Samtalet handlar om den studerandes färdigheter, förhållningssätt och utveckling i rollen som blivande studie- och yrkesvägledare. Kriterierna för godkännande av praktiken gås också igenom.

Om studenten är underkänd enligt kriterier för godkänd praktik görs en bedömning av examinator hur stor del av praktiken som måste göras om. Bedömningen baseras på vilka kriterier som studenten inte nådde upp till.

En student kan i undantagsfall i förtid tvingas avbryta praktiken om:
I.) Studenten uppträder synnerligen olämpligt alternativt om studenten visar prov på grov oskicklighet.
II.) Studenten väsentligen bryter mot ingångna avtal eller gällande regelverk som berör praktiken.

Studenten ska vid dessa fall underkännas på kursen och informeras om underkännandet i ett samtal samt med skriftligt underlag för beslut. Orsaken till att praktiken avbrutits ska protokollföras. Studenten ska även informeras om möjligheten att kontakta Stockholms universitets studentkår för att få stöd av kårens studentombud. Antalet gånger som studenten tillåts göra praktik är begränsad till två.